

Fundusze Europejskie

Realizacja w praktyce zasady dostępności

XII posiedzenie Komitetu Monitorującego FEM 2021-2027

Fundusze Europejskie
dla Małopolski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

MAŁOPOLSKA

Zasada równości szans i niedyskryminacji (1 z 2)

- **Kwestia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami wynika z zasady równości szans i niedyskryminacji, będącej jedną z horyzontalnych zasad równościowych UE, której przestrzeganie wynika m.in. z:**
 - **Traktatu o Unii Europejskiej (art. 2 i 3),**
 - **rozporządzenia ogólnego (art. 9),**
 - **Karty Praw Podstawowych UE (KPP),**
 - **Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych (KPON).**
- **Warunkami podstawowymi w ramach perspektywy 2021-2027 są m.in.:**
 - **Skuteczne stosowanie i wdrażanie KPP oraz**
 - **Wdrażanie i stosowanie KPON zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE**
- **Spełnienie i przestrzeganie przez cały okres programowania jest wymagane zapisami rozporządzenia ogólnego.**

Zasada równości szans i niedyskryminacji (2 z 2)

- Dokumentem opisującym wymagania dotyczące polityk równościowych w Polsce są Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027, które zawierają załącznik pn. Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027.
- Standardy uwzględniają potrzeby osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- Zgodnie z zapisami Wytycznych nowe produkty projektów (np. zasoby cyfrowe, środki transportu, infrastruktura, usługi) finansowane z programów są zgodne z zasadami uniwersalnego projektowania – co oznacza co najmniej zastosowanie standardów dostępności dla polityki spójności na lata 2021-2027.
- W przypadku obiektów i zasobów modernizowanych (m.in. przebudowa, rozbudowa), zastosowanie standardów dostępności jest obowiązkowe - o ile pozwalają na to warunki techniczne i zakres prowadzonej modernizacji. Decyzje w tej sprawie podejmuje IZ lub inna, właściwa instytucja.

Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami w projektach

■ Dostępność – możliwość korzystania z:

- infrastruktury,
- transportu,
- technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz
- produktów i usług.

■ Pozwala ona w szczególności osobom z niepełnosprawnościami i osobom starszym na korzystanie z nich na zasadzie równości z innymi osobami.

■ W przypadku projektów realizowanych w polityce spójności, dostępność oznacza, że wszystkie ich produkty (w tym także udzielane usługi) mogą być wykorzystywane (używane) przez każdą osobę.

Na etapie aplikowania o środki

- Zgodnie z kryteriami wyboru projektów w ramach programu FEM każdy projekt musi wykazać pozytywny wpływ na zasadę równości szans i niedyskryminacji, w szczególności ze względu na (...) niepełnosprawność, (...) tj. czy projekt uwzględnia potrzeby różnych grup docelowych zagrożonych dyskryminacją, w tym w szczególności wymagania dotyczące zagwarantowania dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
- To oznacza, iż wszystkie produkty projektu (na przykład strona lub aplikacja internetowa, materiały szkoleniowe, konferencja, wybudowane lub modernizowane obiekty, zakupione środki transportu) mogą być wykorzystywane (używane) przez osoby z niepełnosprawnościami.
- Brak wykazania pozytywnego wpływu uniemożliwia dofinansowanie projektu.

Na etapie realizacji projektu

- **Jeśli projekt jest realizowany niezgodnie z politykami horyzontalnymi to może skutkować uznaniem części wydatków projektu za niekwalifikowalne, lub może być podstawą do rozwiązania umowy bez wypowiedzenia.**
- **W przypadku rozwiązania umowy Beneficjent zostaje wykluczony z możliwości uzyskania wsparcia ze środków FEM, do momentu aż w następczo składanym wniosku o dofinansowanie wykaże, że podjął skuteczne działania naprawcze, w zakresie naruszenia skutkującego rozwiązaniem niniejszej umowy.**

Uwagi i pytania dotyczące zapewnienia dostępności w projektach – projekty EFS+

- **Projekty edukacyjne / szkolenia / wsparcie różnego rodzaju – projekty mają uczestników**
- **produkty projektu (jak np. zajęcia, szkolenia) muszą umożliwiać uczestnictwo każdej zainteresowanej osobie stąd wymóg by wsparcie odbywało się w miejscach dostępnych. Bez zapewnienia przestrzeni bez barier architektonicznych, uczestnictwo osób np. mających problemy w poruszaniu się będzie ograniczone lub niemożliwe**
- **W trakcie realizacji projektu - dostosowanie wsparcia do potrzeb poszczególnych osób, uwzględniając rodzaj i stopień niepełnosprawności uczestników – np. odpowiedni transport, zapewnienie asystenta, dedykowana klawiatura, tłumacz PJM dla głuchego dziecka w ramach świetlicy prowadzonej w formie podwórkowej**
- **W projektach „miękkich” nie jest wymagane zapewnienie dostępności w przestrzeniach publicznych, ale należy wziąć pod uwagę szczególne potrzeby uczestników wybierając np. miejsce wycieczki**

Uwagi i pytania dotyczące zapewnienia dostępności w projektach – projekty EFRR

- produkty projektu muszą być dostępne dla wszystkich odbiorców i użytkowników
- Termomodernizacja - budynki użyteczności publicznej i budynki komunalne wielorodzinne mieszkalne, socjalne i chronione / budynki zabytkowe
- Infrastruktura edukacyjna
- Infrastruktura turystyczna
- Zakup taboru